

на практиці теоретичний матеріал, розвивають комунікативні навички, які сприяють формуванню комунікативної компетентності.

Метод кейс-стаді сприяє формуванню професійної та комунікативної компетентності студентів.

Підводячи підсумок, кейси пропонують цінний навчальний матеріал, який повинен бути в повній мірі підготовленим та наповненим. Кейси, надані в книгах для вчителя, можна доповнювати різними інноваційними завданнями, спрямованими на розвиток розмовних навичок.

Кейси мотивують до вивчення іноземної мови, так як вони дають студентам можливість вирішувати, що робити для вирішення проблем реального життя. Крім того, учні можуть представити свою точку зору, обговорити її переваги та рекомендувати курс дій. У них є шанс позмагатися і продемонструвати свої аналітичні і управлінські навички. Розглядаючи кейс, учні використовують природну мову.

У методі кейс-стаді, мова є інструментом для рішення задачі, він є засобом спілкування в типових життєвих ситуаціях. Якщо вчителі набудуть навичок використання кейсів на уроках в майбутньому, вони, безумовно, зроблять процес навчання для студента більш ефективним і особистісно-орієнтованим.

ЛІТЕРАТУРА

1. Куимова М.В. The use of case study method in teaching English as a foreign language in technical university. – Режим доступу: <http://www.moluch.ru/archive/14/1250/>
2. Пентиліук М.І., Караман С.О., Караман О.В. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах. – К.: Ленвіт, 2004. – 400 с.
3. України, Кабінет Міністрів. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/Освіта/derj-standart.pdf>
4. Jendrych E. Case Studies in Business English Teaching. – Access mode: http://conference.pixelonline.net/edu_future/common/download/Paper_pdf/ITL33-Jendrych.pdf
5. Wassermann S. Introduction to Case Method Teaching. A Guide to the Galaxy // Teachers College Press, Teachers College, Columbia University, 1994. – 244 p.

*Людмила РАКІТЯНСЬКА, Тетяна ПОНОМАРЕНКО
(Кривий Ріг, Україна)*

ПРЕДМЕТНО-ІНТЕГРОВАНІЙ НАПРЯМ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Стратегічним напрямом реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти є Концепція Нової української школи, спрямована на подолання негативних тенденцій і кризових явищ у загальній середній освіті шляхом проведення докорінних і інноваційних змін в цій галузі.

Провідними концептуальними ідеями, що визначають вектор розбудови Нової української школи, визнані гуманістична (особистісно зорієнтована) та компетентнісна освіта, на засадах яких мають реалізуватися положення концепції Нової школи, представлені такими ключовими компонентами як: новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей в учнів, необхідних їм для успішної самореалізації в суспільстві; умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно; наскрізний процес виховання, який формує цінності; дитиноцентризм, орієнтація на потреби учнів в освітньому процесі; педагогіка партнерства; децентралізація школи; нова структура школи; справедливе фінансування [2].

Практична реалізація концептуальних ідей реформування української школи передбачає зміну підходів до оновлення та структурування змісту загальної середньої освіти від традиційного, багатопредметного до інтегративного, пов'язаного з організацією освітнього

процесу на інтегративно-предметній основі. Інтегративний підхід проголошено провідним напрямом реформування української школи, який через внутрішньопредметну, міжпредметну і міжгалузеву інтеграцію забезпечує формування в учнів цілісного пізнання і розуміння світу.

В методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України щодо організації освітнього процесу в 1-х класах експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів зазначено, що зміст мистецької освітньої галузі, визначений новим Державним стандартом початкової загальної освіти, може реалізовуватися як через інтегрований курс «Мистецтво», так і через окремі предмети «Мистецтво: музичне мистецтво» та «Мистецтво: образотворче мистецтво». Необхідною умовою реалізації завдань освітньої галузі «Мистецтво» є дотримання інтегративного підходу через узгодження програмового змісту предметів мистецької освітньої галузі із змістом інших освітніх галузей [1, 10]. Затверджений Кабінетом Міністрів план заходів на 2017–2020 р. з реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти передбачає поряд з іншими напрямками, які мають здійснюватися різними інституціями, запровадження концептуальних засад нової системи підготовки та професійного зростання вчителів.

У світлі цього Концепція Нової української школи спрямовує вищу музично-педагогічну освіту в напрямку професійної підготовки сучасного вчителя-музиканта як висококваліфікованого, інноваційно мислячого фахівця, здатного і готового до практичного вирішення в закладах освіти завдань мистецької освітньої галузі на засадах внутрішньопредметної, міжпредметної та міжгалузеві інтеграції.

Для реформування системи вищої музично-педагогічної освіти в контексті ідей Нової української школи особливого значення набувають положення «Дорожньої карти мистецької освіти» – міжнародного документа, прийнятого на Всесвітніх конференціях з освіти в галузі мистецтв (Лісабон, 2006; Сеул, 2010), в якому окреслені стратегічні пріоритети розвитку освіти, культури і мистецтва, зокрема аксіологічний напрям, що визначає ціннісно-сміслові орієнтації в професійній діяльності вчителя мистецтва.

Вченими-дидактами С.І.Архангельським, Ю.К.Бабанським, М.М.Берулавою, І.Д.Зверевим, Л.Я.Зоріною, І.Я.Лернером, О.Я.Савченко, М.М.Скаткіним, Г.Ф.Федорцем та іншими обґрунтована необхідність комплексної моделі змісту шкільної освіти, що відображає інтегративну взаємодію його елементів як на рівні єдності цілей (дидактичних, розвивальних, виховних), які мають бути адекватними змісту культури і забезпечувати цілісність змісту освіти, так і на рівні міжпредметних зв'язків, що об'єднують в змісті шкільної освіти різні навчальні предмети, формуючи в учнів сприйняття цілісної картини світу. Обґрунтовуючи структуру елементів змісту освіти, що охоплює знання, уміння, досвід творчої діяльності й емоційно-ціннісне ставлення, вчені акцентують на необхідності введення всіх структурних елементів у зміст кожного навчального предмету і кожної теми.

В широкому розумінні зміст освіти об'єднує власне знання і ставлення до нього індивіда, усвідомлення ним як сутності, так і особистісно-ціннісної значущості й смислу опанованого знання. В традиційному інформаційно-репродуктивному навчанні шкільні предмети, як знаннево-орієнтовані, озброюють учнів дидактично адаптованими основами наук, впливаючи на їх розумовий розвиток і формуючи переважно їхню пізнавально-мисленнєву діяльність.

Предмети мистецької освітньої галузі, зокрема «Мистецтво: музичне мистецтво» відрізняється унікальними і незамінними можливостями як предмет «людинознавчий» (Б.М.Неменський), який синтезує в собі пізнання, емоційно-ціннісне ставлення і творчий потенціал, впливаючи і гармонізуючи внутрішній духовний світ учнів в єдності інтелектуальної й емоційно-чуттєвої сфери, формуючи в них ставлення до світу в єдності думки і почуття. Найбільш суттєвим елементом змісту музичної освіти виступає емоційно-ціннісний, оскільки специфіка музичного мистецтва – в його «інтонованому смислі», розуміння і засвоєння якого відбувається не стільки через опанування знань і вмінь, скільки шляхом їх музично-емоційного

переживання, співпереживання, співчуття, що розвиває людську чуттєвість, забезпечує привласнення індивідом духовно-морального, емоційно-естетичного досвіду людства, «закодованого» в творах мистецтва. Отже, інтегроване об'єднання і узгодженість програмового змісту навчального предмету «Мистецтво: музичне мистецтво» із змістом інших освітніх галузей в реалізації оновленого змісту загальної середньої освіти, забезпечить його цілісність, як необхідну передумову формування в учнів духовно-цілісного світосприйняття в єдності раціонального та чуттєвого, що, в свою чергу, визначає напрям і актуалізує проблему професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вирішення завдань мистецької освітньої галузі на предметно-інтегрованій основі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в 1-х класах експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів / Лист Міністерства освіти і науки України від 23.08.2017 р. № 1/9-450.

2. Нова українська школа: порадник для вчителя / за ред. Н.М.Бібік. – Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.

Карина САВЧЕНКО
(Кривий Ріг, Україна)

ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Вищий педагогічний заклад знаходиться в стані опробування нових педагогічних технологій, розробки нових шляхів, які в змозі сприяти подоланню труднощів у сфері якісної професійної підготовки майбутніх фахівців. Не дивлячись на те, що останнім часом з'явилося багато новітніх педагогічних думок щодо змін процесу освіти в нашій державі й активізації професійної позиції молоді, рівень професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів не задовольняє вимогам, що ставить перед системою освіти держава. Причин тому багато й одна з них, на наш погляд, полягає в тому, що в процесі оволодіння майбутніми фахівцями певними знаннями у вищому навчальному закладі перевага віддається предметним знанням й навичкам, а навичкам спілкування й ефективної взаємодії приділяється незначна увага.

У сучасній лінгвістиці комунікацію розглядають як спілкування, обмін думками, даними, ідеями тощо, тобто як специфічну форму взаємодії людей у процесі їхньої пізнавально-трудової діяльності. Узагальнене визначення поняття «комунікація» можна знайти в працях Н.Д.Волкової, В.М.Соковшна, Е.П.Шубіна та інших.

Таким чином, комунікація є формою зв'язку, процесом повідомлення інформації за допомогою технічних засобів, актом спілкування між двома або більше індивідами, процесом передачі інформаційного, емоційного чи інтелектуального змісту. Комунікація за своєю моделлю є потоком інформації. У цій моделі оцінюють якість передачі інформації, її повноту, зміст, форму, що дає змогу не лише оперативно і правильно сформулювати уявлення про відповідну проблему (інформацію), але й обрати партнерів, розробити стратегію і тактику, визначити адекватні методи і засоби реалізації конкретних цілей. Важливим щодо ефективності комунікації є ясність, доступність інформації. Комунікативне навчання іноземних мов носить активний характер, оскільки мовленнєве спілкування здійснюється за допомогою «мовленнєвої діяльності», яка служить для вирішення завдань продуктивної людської діяльності в умовах «соціальної взаємодії» людей, які спілкуються (І.О.Зимня, Г.О.Китайгородська, О.О.Леонтьєв). Учасники спілкування намагаються вирішувати реальні й уявні завдання спільної діяльності за допомогою іноземної мови.